

Bez stromov neprežijeme, miesta na ich výsadbu musíme hľadať

Veľa sa hovorí o zeleni v mestách a jej úprave, ku ktorej patrí aj nevyhnutné opíľovanie, prebierky a výruby. Ako je to so sadením? Prečo sa nedá sadiť všade?

strana 2

Prípravy na Dni mesta Zvolen sú v plnom prúde. Vystúpi aj Le Pajaco

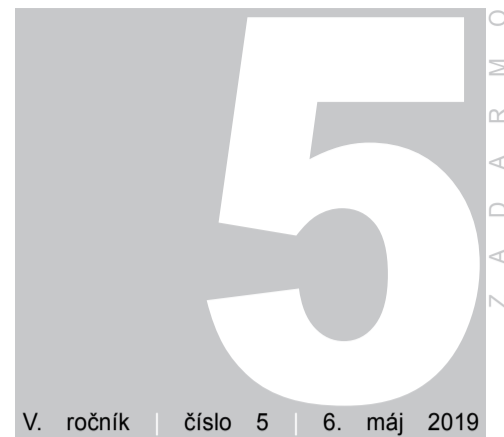
Na zvolenskom námestí to bude koncom mája opäť žiť. Dni mesta Zvolen odštartujú letnú kultúrnu sezónu v meste.

strana 3

ROZHOVOR: Milota Sidorová: „Fungujúce mesto potrebuje reguláciu.“

Dobré mesto tvoria dobré verejné priestory a dobré vzťahy. Ako ich dosiahnuť, hovorí v rozhovore Milota Sidorová, odborníčka na verejné priestory.

strana 6

Zvolenské noviny

Založené v roku 1904

■ ÚVODOM

Milí Zvolenčania,

v polovici apríla k nám na návštevu zavítal zástupca veľvyslanca Holandského kráľovstva na Slovensku. Hlavným dôvodom jeho návštevy bola diskusia na tému nakladania s odpadmi. Holandsko je známe svojím ekologickým

prístupom k životu a práve jeho predstavitelia sa snažia svoje poznanie, skúsenosti a dobré príklady z praxe odovzdávať ďalej. U nás tomu nebolo inak a počas návštevy nechýbal veľmi zaujímavý seminár o odpadoch. Vedeli ste, že z celkového množstva vyprodukovaného odpadu tvorí 45 % biologický odpad, 14 % papier, 11 % plasty, 10 % sklo, 4 % textil, 4 % kovy, 4 % anorganický odpad, 3 % tetrapaky, 1 % nebezpečný odpad a len 4 % zmiešaný nevytriediteľný odpad? A viete, čo sa vlastne stane s odpadom po jeho odvezení zo zberných nádob? Väčšinou sa nad tým príliš nezamýšľame, chceme, aby bol od nás čo najďalej, aby nám nezavadzal, nezapáchal pod našimi oknami. Nevidíme, ako sa obrovské množstvá odpadu kopíja na skládkach, ako tam hnijú, pribúdajú a nikam sa nestrácajú. Odborníci vôbec nepreháňajú, keď tvrdia, že ak niečo neurobíme, naši potomkovia sa utopia v odpadkoch. Množstvo celkovo vyprodukovaného odpadu sa každý rok zvyšuje – či už je to čokoláda, hračky, spotrebiče, súčiastky – všetko je dôkladne zabalené (často aj niekoľkokrát), a tak si so samotným tovarom kupujeme aj množstvo odpadu. Čoraz častejšie obmieňame svoj šatník, kupujeme si nový nábytok, pristupujeme k rozsiahlym rekonštrukciám našich príbytkov. A to všetko znamená čoraz viac vyprodukovaného odpadu. Ak ho zo zvolenských domácností skončilo v roku 2018 na skládke 10-tisíc ton, vlni to už bolo 11-tisíc. K tomu si pripočítajme vyseparovaný odpad. V roku 2018 sme dosiahli mieru triedenia v objeme 37 %. A práve podľa miery separácie nám parlament zákonom zvýšil poplatky za uloženie odpadu na skládku. Pre Zvolenčanov ide o zvýšenie z 5 na 8 eur za tonu. Štát sa tak snaží donútiť ľudí odpad triediť, aby na skládke končil len ten, ktorý už viac zhodnotiť nie je možné. Zvýšenie poplatkov a nákladov za vývoz odpadu sme zo zákona povinní premietnuť do poplatku za komunálny odpad, ktorý už niekoľko rokov v našom meste držíme na úrovni 25 eur na osobu a rok. V nákladoch na vývoz odpadu pritom nie je zahrnutý len vývoz odpadu zo zberných nádob, ale aj náklady na likvidáciu čiernych skládok. Ani ich počet nám neubúda, a to aj napriek tomu, že ich priebežne odstraňujeme. Ak by sme teda mali premietnuť do poplatku za komunálny odpad skutočné náklady na jeho vývoz a likvidáciu, každý Zvolenčan by si musel priplatiť minimálne o 5 eur ročne viac. Ak spoločne nezačneme minimalizovať náš odpad, nepristúpime k dôslednejšiemu triedeniu a využívaniu zberných dvorov (práve tam je možné bezplatne odovzdať nadrozmerný tovar), ak vzájomnou spoluprácou nebudeme odhaľovať tvorcov čiernych skládok, budeme žiť na jednom veľkom smetisku. Okrem katastrofálneho životného prostredia to bude znamenať aj načrieť hlbšie do našich peňaženiek. Milí Zvolenčania, skúsme sa, prosím, doma na naše odpady pozrieť inak – zodpovednejšie.

Ing. Lenka Balkovičová
primátorka mesta Zvolen

Účasť na európskych voľbách býva nízka – neuvedomujeme si ich dôležitosť

Hoci Slovensko vďačí Európskej únii za veľa, neuvedomujeme si to – záujem ľudí o voľby a samotnú Európsku úniu je podľa štatistík nízky.

Eurobarometer v roku 2018 však ukázal, že postoj Slovákov voči EÚ nie sú len negatívne, 51 % ľudí si myslí, že členstvo v EÚ je dobrá vec a až 77 % ľudí si uvedomuje, že máme z nášho členstva prospech.

EÚ vďačíme za veľa – každý rok prúdia do štátneho rozpočtu a rozpočtov samospráv či organizácií milióny eur na projekty ako rekonštrukcie ciest, budov, rozvoj cestovného ruchu, infraštruktúry, služieb či zamestnanosti. Napríklad len Zvolen v roku 2019 čerpá z EÚ fondov takmer 3 mil. eur na tri veľké projekty. Vďaka EÚ môžeme vo všeobecnosti voľne cestovať a pohybovať sa po krajinách EÚ, jednoduchšie je dnes pracovať, podnikáť či obcho-

dovať v zahraničí. Čo všetko EÚ pre Slovensko robí, si napr. môžete pozrieť na prehľadnej stránke: www.what-europe-does-for-me.eu. Slovensko má zastúpenie trinástich poslancov v Európskom parlamente, ktorý prakticky rozhoduje o aktivitách, cieľoch a zákonoch EÚ, a teda aj Slovenska. Napriek tomu je účasť na voľbách do Európskeho parlamentu každoročne nízka. V posledných voľbách v roku 2014 zaznamenalo Slovensko najnižšiu účasť v celej EÚ – len 13,05 %, čo znamená, že možnosť vstúpiť do rozhodovacieho procesu EÚ prostredníctvom volieb vtedy využilo len približne 560 tisíc Slovákov.

„Aktívne využívanie volebného práva vo všetkých voľbách je výsledok zrelosti akejkoľvek demokracie,“ hovorí Maroš Chmelík, riaditeľ Centra komunitného organizovania. S cieľom motivovať ľudí, aby išli voliť, zorganizovalo CKO v apríli Týždeň občianskej participácie,

počas ktorého s ľuďmi v jednotlivých mestách Banskobystrického kraja hovorili o Európskej únii. „V rámci diskusie sme sa pokúsili zodpovedať si tieto otázky: Ako rozumieme politikám EÚ? Majú tieto politiky dopad na náš každodenný život? a Vieme ovplyvniť dianie v EÚ našimi lokálnymi aktivitami?“ vysvetlil Maroš Chmelík. Diskusia sa uskutočnila v piatok 12. apríla v doobedňajších hodinách. Večer predtým bola na Zvolenskom zámku predstavená výstava obrazov na tému „Budúcnosť Európy“, obrazy vytvorili žiaci zvolenských základných škôl.

Voľby do Európskeho parlamentu sa na Slovensku konajú 25. mája. O trinásť slovenských kresiel sa uchádzajú desiatky kandidátov z celkovo 31 politických strán či hnutí. Viac informácií o EÚ voľbách nájdete na stránke mesta, ako aj na stránke ministerstva vnútra.

-eh-

Bez stromov neprežijeme, miesta na ich výsadbu musíme hľadať

Kedy sú výrubu v meste na mieste a kedy škodia? Ako je to so sadením? Prečo sa nedá sadiť všade?

Veľa sa hovorí o zeleni v mestách a jej úprave, ku ktorej patrí aj nevyhnutné opíľovanie, prebierky a výrubu. Faktom je, že bez stromov v meste neprežijeme. V prvom rade vegetácia a najmä vzrastlé stromy pohlcujú v mestách prach, nadbytočný CO₂ a produkujú nevyhnutný kyslík. Ako hovorí Milota Sidorová, odborníčka na verejné priestory, dospelý strom spotrebuje priemerne 21 kg CO₂ ročne. Okrem toho stromy osviežujú a ochladzujú mikroklimu v meste aj o niekoľko stupňov. „Stromy sa chladia odparovaním vody, pričom spotrebujú až niekoľko stoviek wattov slnecnej energie na m². Jediný urastený strom tak chladí výkonom i niekoľko desiatok kW a jeho chladiaci výkon môžeme porovnať napríklad s piatimi klimatizačnými jednotkami. Rozdiel je však v tom, že klimatické zariadenia okolité prostredie ohrievajú,“ hovorí Doc. RNDr. Jan Pokorný, CSc., odborník na zeleň, ktorý pôsobí na Prírodovedeckej fakulte UK v Prahe.

■ Stromy vplyvajú na zdravie aj náladu človeka

Navyše, z výskumov je známe, že tam, kde sú stromy, sa ľudia cítia podvedome dobre. „Stromy uvoľňujú upokojujúce látky, ktoré nám ľuďom prospievajú,“ dodáva Jan Pokorný. Okrem toho sú domovom rôznych živočíchov, zabezpečujú pre nás potravu. Jednoducho všetci vieme, že stromy v meste sú nevyhnutné pre naše prežitie a príjemnú pohodu. Prečo však musíme z času na čas odstraňovať stromy? Ako príklad môžeme použiť Park Višňovského, kde sa v poslednom období vyrúbalo viac stromov a ľudia nie vždy rozumeli prečo. „V parku boli stromy v minulosti vysadené organicky a nesystematicky. Parkový porast nie je analógiou prirodzeného porastu. Človek park vysa-

dil, človek v ňom musí vykonávať zásahy tak, aby park plnil svoju funkciu,“ hovorí Ing. Peter Sládek, projektant a odborník na zeleň. Približuje dôvody výrubov: „Najčastejším dôvodom tohto výrubu bola prebierka prehustených skupín s cieľom zabezpečiť stromom dostatočný priestor na rozvoj, súčasne odstrániť stromy choré, s nízkou vitalitou.“ Často sa stáva, že stromy, ktoré sú vysadené príliš nahusto, nemajú dobré podmienky pre život, navzájom si škodia a postupne umierajú.

■ Nemenej dôležitá je bezpečnosť

V mestách je veľký dôraz na bezpečnosť, preto si odborníci dávajú pozor na choré či suché stromy, ktoré by mohli ohroziť život či majetok obyvateľov. „V meste musíme monitorovať choré a nebezpečné stromy a tie je potrebné odstraňovať,“ hovorí Zuzana Holíková z referátu zelene mesta Zvolen a zdôrazňuje: „V tomto prípade môžu byť nápomocní aj občania, ak si taký strom všimnú a nahlásia nám ho.“ Na druhej strane, nie každý strom je nevyhnutne odsúdený na zánik. Občania často nahlasujú alebo priamo žiadajú o vydanie súhlasu na výrub nielen chorých a poškodených, ale aj zdravých stromov. Takúto žiadosť posudzuje referentka pre ochranu drevín. „Žiadosti na výrub od občanov je veľa. Nie každý strom je však naozaj nevyhnutne vyrúbať, niekedy ho stačí ošetriť, upraviť. Snažíme sa povoľovať len nevyhnutné výrubu, pri každom strome je to individuálne. Nie je možné porovnávať stromy rastúce tesne pri paneláku a stromy rastúce na voľnej ploche, na lúke alebo v parku. Vždy sa zohľadňuje dôvod výrubu, ktorý uvedie žiadateľ, najčastejšie však musíme hľadať kompromis a výrub je v tomto prípade to posledné a konečné riešenie,“ hovorí Jana Tlučáková z odboru stavebnej správy, ktorý zabezpečuje prenesený výkon štátnej správy na obce aj podľa zákona o ochrane prírody a krajiny.

■ Bilancia výsadby je dobrá, no sadiť by chceli viac

Dôležité je, že tam, kde sa rúbe, sa musí aj sadiť. Samospráva, ale napr. aj investori sú povinní odstrániť zeleň nahradiť inou, vhodnou zeleňou. „V súčasnosti musíme pozeráť aj na vplyv klimatických zmien, takže vyberáme nielen pôvodné, ale aj odolné druhy drevín,“ hovorí Holíková. Ako najväčší problém pri výsadbe vidí komplikovanosť podzemných sietí. „Často strom na vlastnom pozemku nemáme kam zasadiť, pretože je zem popretkávaná sietami. Pokúšali sme sa o tomto komunikovať s majiteľmi niektorých sietí, no zatiaľ neúspešne.“ Napriek tomu, na konci dňa je bilancia výsadby v meste Zvolen dobrá. Napr. na jeseň 2018 sme vysadili 20 stromov na Zlatom potoku ako líniu popri ceste a 13 javorov na Tulskej ulici,“ hovorí Holíková a ďalej doplní: „Od začiatku tohto roka pribudlo v meste približne 22 stromov, a to na rôznych miestach. Nahradili sme tiež zeleň po výruboch, ktoré vykonala regionálna správa ciest na Strážskej ceste.“ Holíková na záver hovorí o nepríjemnom jave, ktorý sa v meste opakuje. „Stáva sa nám, že občania vyrúbu strom na čierne alebo ho poškodí tak, že pomaly hynie. To je hrozné,“ hovorí. Spomína aj na nedávne prípady, keď obyvatelia klamlivo označili strom na výrub a pilčiči, nevediac, že ide o faľšnú značku, ho potom vyrúbali. „Takéto postupy sú neprípustné,“ zdôrazňuje odborníčka.

Aj výsadba, aj výrubu musia byť riadené. Inak sa stáva, že občania si z nevedomosti napr. strom zasadia príliš blízko k domu, a kým je malý, to nevidí, no keď vyrastie, tieni im do bytu a oni ho bez povolenia vyrúbu. „Aj zeleň patrí do rúk odborníkov, venovať by sa jej mali v prvom rade ľudia, ktorí jej rozumejú. Spoločne s obyvateľmi preto môžeme nájsť aj vhodné miesto, aj vhodný druh dreviny na výsadbu na verejných priestoroch. A o toto sa vždy snažíme,“ uzatvára Holíková. -eh-

POLICAJNÝ ZÁPISNÍK

Policajti riešia čierne skládky

Na základe vlastných zistení a podnetov občanov vo veci silného znečisťovania verejných priestranstiev skupinami sociálne vylúčených občanov vykonala MsP Zvolen viaceré vyšetrovaní.

Počas mesiacov marec a apríl príslušníci MsP vykonávali monitorovanie verejno-prístupných miest v našom meste a kontrolami mapovali i naďalej mapujú priľahlé mestské časti, sídliská a neosvetlené odľahlé oblasti. Súčasťou kontrol je aj zaoberanie sa čiernymi skládkami a znečisťovaním verejných priestranstiev.

V lokalitách, kde dochádza k najčastejšiemu znečisťovaniu verejného priestranstva a v prípadoch, že je na mieste prichytený páchatel alebo zistený pôvodca skládky, je príslušníkmi MsP Zvolen dohliadnuté na to, aby sa vzniknutý odpad odstraňoval pôvodcami tohto znečistenia. Pokiaľ je pôvodca skládky neznámy, MsP Zvolen uvedené miesto objasňuje a znečistenú lokalitu oznámi odboru výstavby životného prostredia a dopravy MsÚ Zvolen.

Nakoľko v tomto období dochádza k väčšiemu výskytu skládok a znečistených miest, chceme požiadať o spoluprácu občanov mesta Zvolen, aby podávali podnety a oznámenia podobných prípadov aj naďalej. Zároveň žiadame, aby v prípade porušovania verejného poriadku neváhali kontaktovať MsP Zvolen na čísle 159 a vlastnou iniciatívou tým prispeli k vyčisteniu nášho mesta.

Juraj Chabada, náčelník MsP Zvolen

Zvolen navštívili zástupcovia najzelenšieho veľvyslanectva.

Prišli nás inšpirovať.

Tesne pred Veľkou nocou sa vo Zvolene opäť zastavil zástupca veľvyslanca Holandského kráľovstva na Slovensku – Martijn Lambarts. Spolu s členmi slovenského Inštitútu cirkulárnej ekonomiky prišiel porozprávať o svojich skúsenostiach so zeleným úradovaním či obstarávaním.

Správne nakladanie s odpadmi tvorí dôležitú súčasť uvedomelého správania sa k životnému prostrediu. Podľa veľvyslanca holandskej ambasády stačia veľakrát malé kroky, aby sa podarila zmena. „Je to o motivácii a nastavení mysle,“ hovorí Henk Cor van der Kwast, veľvyslanec Holandského kráľovstva na Slovensku a dodáva: „Ambasáda sa v spolupráci s INCIEN-om (Inštitútom pre cirkulárnu ekonomiku www.incien.sk) snaží postupne redukovat svoj odpad a zavádzať zelené opatrenia, napr. používame ekologické tašky, čapovanú drogeriu či šetríme vodou. Prišlo to mnoho pozitívnych ohlasov medzi nami, našimi kontaktmi,

ako aj u širšej verejnosti.“ Aj vďaka tomu sa ich ambasáda na Slovensku stala najzelenšou ambasádou spomedzi všetkých holandských ambasád na svete.

Teraz chcú Holanďania inšpirovať ostatných, napríklad samosprávy. „Uvedomelé mestá môžu byť výborným príkladom pozitívneho prístupu k životnému prostrediu a posilňovaniu komunity,“ hovorí Lenka Lauková, ekonomická tajomníčka na veľvyslanectve. Aj preto sa 17. apríla stretli vo Zvolene na mestskom úrade, kde sa s úradníkmi a zástupcami firmami podielili o dobré príklady z praxe. Workshop sa zamerával na témy ako zelená administratíva, zelené verejné obstarávanie, minimalizácia odpadu, efektívny systém odpadového hospodárstva a iné. „Bol to dobrý priestor na výmenu skúseností a inšpirácie – každý z nás môže urobiť niečo pre zdravšie okolie,“ uzatvára veľvyslanec Holandského kráľovstva na Slovensku. -eh-

Za 3 mesiace 27 podujatí a 196 návštev v KONEKTE

Projekt Záruky pre mladých vo zvolenskom regióne sa blíži do svojej záverečnej časti. Zvolen je prvé a jediné mesto na Slovensku, ktoré skutočne naplnilo európsky projekt Záruk.

Dva roky práce zhruba šesťdesiatich ľudí priniesli svoje ovocie. „Výsledkom je sieťovanie, nastavenie spolupráce medzi organizáciami a ľuďmi a otestovanie opatrení na podporu zamestnanosti mladých,“ hovorí Ela Klementová z Epic-u n. o., ktorá je koordinátorkou projektu. Projekt priniesol školenia kariérnych poradcov, poradenstvo pre zdravotne postihnutých, konferenciu o tom, ako prilákať viac študentov na odborné školy a nové centrum pre mladých. „KONEKT – poradenské centrum pre mladých funguje len od februára, ale už sme tu mali 196 návštev na 27 podujatiach,“ približuje Klementová a dodáva: „Vďaka mestu tak vznikol priestor, kam môžu mladí ľudia chodiť, kde sa môžu prísť poradiť alebo len stráviť voľný čas.“ Za uplynulé obdobie sa prišli do KONEKTu poradiť ľudia, ktorí hľadali najmä informácie o školách, práci, brigáde či Erasmu, prípadne mali problém a nevedeli, ako ho riešiť. Tento priestor teda má zmysel a koordinátori by ho chceli zachovať aj po skončení projektu v auguste, aktuálne hľadajú spôsob ako. „Spolupracujeme s úradom práce, podnikmi, centrom prevencie, organizáciami i jednotlivcami. Spoločne sme tak našli riešenia pre mnohé problémy mladých ľudí,“ hovorí Klementová. Už teraz sa do KONEKTu chodia inšpirovať ľudia z iných miest. „Boli tu záujemcovia z Trnavy, Rimavskej Soboty, ktorí by chceli niečo podobné otvoriť vo svojom meste. Teší nás to,“ hovorí koordinátorka KONEKTu a vysokoškolačka Ali Trnková. „Čo nás ešte teší, je fakt, že napr. na vzniku vizuálnej identity KONEKTu sa podieľali mladí ľudia – vytvorili logo, webstránku, sociálne siete, video. Tvorila aj program podujatí, ktoré tu máme,“ uzatvára Ali.

Viac informácií o KONEKTE nájdú záujemcovia na www.konektzv.sk alebo na Facebooku KONEKT – poradenské centrum pre mladých. -eh-

Rekonštrukčné práce a opravy

Chodník od Ul. Gen. Svobodu po domov dôchodcov

Palisády pred ZŠ M. Rázusa

Parkovisko na ZŠ J. Alexyho

Rigol na Družstevnej ul.

Schody na Brezovej ul.

Znížený chodník na Ulici A. Hlinku

Prípravy na Dni mesta Zvolen sú v plnom prúde.

Vystúpi aj Le Pajaco

Na zvolenskom námestí to bude koncom mája opäť žiť. Dni mesta Zvolen odštartujú spevom, hudbou a tancom letnú kultúrnu sezónu v meste.

Čerešničkou na torte bude v rámci slávností mesta koncert známej skupiny Le Pajaco, vystúpia aj obľúbené kapely Police Team či Elán Revival. „Dni mesta Zvolen sú tento rok oslavou už 776. výročia obnovenia mestských práv a my sa tešíme, že ich spoločne oslavíme priamo v centre mesta,“ vyjadrila sa primátorka Zvolena Lenka Balkovičová. Tradíciu slávností mesto zachováva už od roku 2013.

V piatok, 24. mája sa program ponese v duchu Dňa prevencie. Spoločne s jarmokom ľudových remesiel ich otvorí sprievod účinkujúcich a následne sa so svojimi tanečnými a hudobnými vystúpeniami predstavia deti z umeleckých a základných škôl. Chýbať nebudú ani športovci s ukázkami

karate i fitness, peer aktivisti, Romano Jilo, mažoretky Zuzany Niščákovéj či Škola bojových umení BUDOKAN. „Tento rok sa návštevníci môžu tešiť aj na Deň otvorených dverí Mestskej polície. Okrem iného sa zoznámia s ukázkou policajnej práce či s prezentáciou výstroja a výzbroje,“ hovorí riaditeľka Zvolenského kultúrneho centra Juliana Kochlicová Ištóková. Prehliadku zakončí krátke vystúpenie mestskej policajnej kapely Police Team. Mesto počas piatkového večera ovládne rytmus najväčších hitov 60. a 70. rokov v podaní skupiny Pohoda ZV, ktorú neskôr vystrieda hudba kapely Noc a deň. Na záver fanúšikov známej slovenskej hudby poteší aj vystúpenie kapely Elán Revival.

■ Jarmok, hudba, tanec a omnoho viac

Aj druhý deň nás čaká bohatý kultúrny program. „Okrem Zvolenského speváckeho zboru a detského folklórneho súboru Huncútik vystúpia aj Kris Druga & Martin Rehák či študenti konzervatória Pink Harmony. Zatančujú, zahrá a zaspieva nám ľudový súbor Zornička a podvečerný program otvorí hudobná skupina Bosé nohy,“ vraví Juliana Kochlicová Ištóková. Večernú atmosféru rozprúdia obľúbené piesne v podaní kapely Police Team a celý program vyvrcholí vystúpením obľúbenej slovenskej skupiny Le Pajaco. To však nie je ani zďaleka všetko.

■ Nápis Zvolen znova súčasťou leta

Po svojom debutovom úspechu sa aj tento rok na námestí objaví veľký nápis ZVOLEN. „Na umeleckom stvárnení jednotlivých písmen sa budú podieľať miestni umelci a umelecké školy, ktoré sme oslovili: CVČ Domino, ZUŠ Nádvojná, Stredná súkromná umelecká škola vo Zvolene, Základná umelecká škola PinkHarmony, zoskupenie umelcov Zvolenská sedmička, Gymnázium L. Štúra a street art umelec Jozef Spodniak – Panika71. ZUŠ Nádvojná a gymnázium si takto pripomenú aj svojich sto rokov, ktoré tento rok oslavujú,“ vysvetľuje Kochlicová Ištóková. Nápis bude zdobiť námestie mesta až do konca letnej kultúrnej sezóny. -lh-

Posviette si v máji na múzeá! A na remeslá nezabudnite!

Už po štvrtýkrát sa aj tento rok, v sobotu 18. mája, môžete tešiť na spoločnú Noc múzeí a galérií vo zvolenských a bystrických múzeách a galériách a s bohatým programom pre všetkých! Podujatie je spojené aj so Zabudnutými remeslami na Zvolenskom zámku.

Za symbolické vstupné vo výške 2 eur, ktoré zaplatíte len v prvom múzeu alebo galérii, získate nielen vstupy do všetkých ostatných zapojených inštitúcií, ale aj výstup na Hodinovú vežu v Banskej Bystrici. Deti do 6 rokov a ľudia so zdravotným postihnutím majú vstup bezplatný. Vďaka podpore partnerov – miest Banská Bystrica a Zvolen, Klubu historickej techniky vo Zvolene a Železničiam Slovenskej republiky navyše platí opečiatkovaná vstupenka aj ako lístok na cestu vlakom vypraveným medzi Zvolenom a Banskou Bystricou len pri tejto príležitosti. Taktiež oprávňuje návštevníkov na bezplatnú prepravu mestskou hromadnou dopravou v oboch mestách na ich spiatocnej ceste domov z múzea alebo galérie.

Návštevníkom aj tento rok ponúkame možnosť zapojiť sa do zlosovania o hodnotné ceny, ktoré venujú zapojené múzeá, galérie a mesto Banská Bystrica. Jedinou podmienkou sú aspoň štyri pečiatky z navštívených múzeí a galérií a vyplnenie a odovzdanie zlosovacieho lístka v ktoromkoľvek múzeu alebo galérii.

Pre aktuálne informácie o podrobnom prog-

rame a doprave, prosím, sledujte web stránky jednotlivých zvolenských a bystrických múzeí a galérií, facebookový profil Noci múzeí a galérií v Banskej Bystrici a vo Zvolene alebo si stiahnite mobilnú aplikáciu Múzeum SNP.

Veríme, že si z pripravovaného programu vyberiete to, čo vás osloví najviac! Alebo si rovno posviette na všetky múzeá a strávte s nami výnimočnú Noc múzeí a galérií!

Michaela Bučeková, Múzeum SNP

Zabudnuté remeslá oživíme

Počas víkendov 18. – 19. mája sa bude na Zvolenskom zámku opätovne konať aj podujatie s názvom Zabudnuté remeslá, ktoré organizuje OOCR Stredné Slovensko spolu s mestom Zvolen a SNG. „Počas dvoch dní uvidia návštevníci tohto podujatia zaujímavosti ako slamený hrad, dobové tance, rytierske súboje, historické remeslá a pestré ľudobné vystúpenia. Budú mať príležitosť ochutnať jedlá z historickej kuchyne a kúpiť si remeselné výrobky,“ hovorí Jiří Pěč z oblastnej organizácie cestovného ruchu. Vstupné bude symbolické 2 eurá na osobu. -eh-

Do Zvolena prišiel jazz

V polovici apríla ožilo mesto pod Pustým hradom jazzovou muzikou. Zvolencania si mohli užít hudbu v podaní umelcov a kapiel ako Mike Parker's Trio Theory z USA, gitaristu Andrea Varadyho, rock-pop-jazzovej aj hip-hopovej slovenskej kapely Darkness Positive, Tria Pavel Morochovic a iných. Nesmel chýbať Peter Lipa, tentoraz mladší.

Festival Dnes jazz sa pokúsil vyplniť diery na lokálnom hudobnom poli. „Jazzový festival Zvolenu a jeho širokému okoliu chýbal veľmi dlho. Túto absenciu sa podarilo napraviť vydatým úvodným ročníkom festivalu minulý rok, ktorého sa zúčastnili mimo iných aj jazzové legendy Peter Lipa, Laco Déczi, či bulharská jazz-soulová speváčka Ruth Koleva, ktorá je nominovaná na Grammy za jej posledný album Truth,“ hovorí Tomáš Kršňák z Promusic.

„Peter Lipa sa na festivale minulý rok vyjadril, že podobne začínali aj dnes už veľké Bratislavské jazzové dni, dokonca aj v podobných priestoroch a veľmi sa teší, že takýto festival v dnešnej dobe vôbec vznikol. Verí, že sa mu podarí udržať a rásť, pretože slovenská hudobná scéna to potrebuje,“ priblížil Kršňák.

Súčasťou oboch ročníkov vo Zvolene boli aj diskusie s umelcami a hudobnými odborníkmi na rôzne hudobné témy. Nemohla chýbať výstava fotiek. „Zvolen je križovatkou ciest, preto by nemohol byť križovatkou jazzu? Miestom, kde sa cesty zázitkov, ľudí a hudby budú pretínať a spájať,“ kladie rečnícku otázku Kršňák.

Festival sa konal vo výnimočných priestoroch Zvolenského zámku a už tradične aj v Dome kultúry ŽSR vo Zvolene. -eh- FOTO: Lubo Vojtek

Na mestský úrad zavítala jar

Prízemie Mestského úradu vo Zvolene v stredu 10. apríla zakvitlo žltou farbou zlatého dažďa a narcisov, zavoňalo vôňou rozkvitnutej čerešne, kvitnúcich gaštanov, tulipánov a ožilo vpravou zručných žien z klubov dôchodcov mesta Zvolen. Prevažne seniorky, ale našlo sa aj pár seniorov, dostali príležitosť prezentovať verejnosti svoje výrobky, ktoré vytvorili na tému „Jar a Veľká noc“.

O desiatej ráno už boli všetky stoly pripravené, ozdobené výrobkami šikovných rúk a čakali na zvedavých návštevníkov. A bolo čo obdivovať. Prevažou vystavených výrobkov tvorili symboly Veľkej noci – vajička zdobené rôznymi technikami. Malované farbami, malované voskom, zdobené servítkovou technikou, nitkami, stuhami, vajička háčkované, vyrezávané, vypalované, malé i veľké, jedno krajšie ako druhé. Uložené boli v pekných pletených košíkoch alebo na ručne vyšívaných dečkách či obrusoch. Tie s nitkami boli zavesené na konárikoch vo väzoch. Nechýbali ani rôzne figúrky zajačikov, ktoré taktiež neodmysliteľne patria k Veľkej noci. Veľa výrobkov bolo upravených ako zaujímavé a vkusné aranžmány.

Výstavu otvorila pani primátorka Ing. Len-

KRÁTKO

■ Ako sa učilo pred sto rokmi

Gymnázium Ludovíta Štúra vo Zvolene si tento rok pripomína 100. výročie svojho vzniku. Počas roka túto skutočnosť pripomenú rôzne podujatia, ktoré vyvrcholia oslavami na jeseň. V polovici apríla však Lesnícke a drevárske múzeum v spolupráci s gymnáziom otvorilo výstavu Vôňa školy (ne)dávnych čias. Práve budova múzea bola prvým priestorom, kde sídlilo gymnázium. Výstava návštevníkom priblíži, ako sa učilo kedysi, v dobe, ktorej nevládli technológie. 100. výročie tento rok oslaví aj ZUŠ Nádvojná.

■ Premiéra filmu sa presúva

Distribučné uvedenie filmu „Voda, čo ma drží nad vodou“, ktorý režíroval Tomáš Magnusek, presunuli na neurčito. Snímka sa mala dostať na plátna slovenských kín 25. apríla, no pre komplikácie so získaním licencií uvedenie preložili. Film zachytáva obdobie od nástupu Jozefa Urbana na kultúrnu scénu. Sústreďuje sa však najmä na posledných sedem rokov jeho búrlivého života – jeho lásky, nádeje, sklamanie, pády a vzostupy, ale aj boj s vnútornými démonmi.

■ Hudobná jar vo Zvolene

Apríl praje hudbe a vo Zvolene je tento mesiac každoročne príležitosťou vychutnať si dva koncerty vážnej hudby. V apríli do Zvolena na Zvolenský zámok zavítali umelci Michal Červienka, Júlia Grejtáková a Jaroslav Dvorský, ako aj zoskupenie Quartetto, ktoré tvorí Arpad Farkas, Norbert Demeter, Martin Puška a Adolf Plachetka.

(FOTO)ZBIERKA PRE ZÁMOK

Máte fotografiu so zámkom? Vy ju prineste, my ju zvečníme a vrátime. Stanete sa tak súčasťou 50. narodenín Slovenskej národnej galérie na Zvolenskom zámku v septembri 2019. Fotografie začneme zbierať už počas Noci múzeí a galérií v sobotu 18. mája 2019. Posielať nám ich môžete na e-mail: stanislava.kocisova@sng.sk alebo nosiť osobne k nám na zámok do konca júna 2019. Budeme radi, ak pripojíte svoju spomienku v podobe krátkeho sprievodného textu.

Všetky fotografie a textové spomienky budú súčasťou osláv 50. výročia pôsobenia Slovenskej národnej galérie na Zvolenskom zámku.

Ludmila Moleková

Výstava fotografov fotoklubu ARTsohl **6. – 30. 5.**
Claudia Nemcová, Lucia Zelinová,
Peter Pintér, Kristián Andriamaroson,
Stanislav Herman, Samuel Korytár
Šimon, Igor Šurjanský
Stará radnica

Vasil Tenev - Siluety **6. – 31. 5.**
Výstava umeleckých prác
Galéria na Tehelnej

15 rokov **6. – 31. 5.**
Výstava výtvarných
a fotografických prác študentov
SSUŠ vo Zvolene pri príležitosti
15. výročia školy
POS Zvolen

**Ukradnuté momenty
– Mária Cingelová** **6. – 31. 5.**
Výstava portrétov nakreslených
pastelom
DK ŽSR

Dni bez bariér **6. – 8. 5.**
Prezentácia možností preko-
návaní fyzických prekážok
v prírodnom prostredí náučných
chodníkov
Arborétum
Borová hora

Premeny dreva **6. – 31. 5.**
Výstava maturitných prác štu-
dentov Strednej odbornej školy
drevárskej vo Zvolene
Lesnícke a drevárske múzeum

Štúrov Zvolen **7. 5.**
33. ročník regionálnej súťaže
v rétorike
CVČ Domino

Všetko o dobrovoľníctve **7. a 21. 5.**
Info, poradenstvo, tipy
od Združenia Slatinka
KONEKT
– poradenské centrum pre mladých

Mantrovanie **8. 5.**
Meditačné stretnutie
Čajovňa Mandala

**Niccollo Machiavelli:
Mandragora** **9. 5.**
Nový pohľad na uznávanú
renesančnú komédiu o oklamanom
paroháčovi
DJGT

**Milan Uhde, Miloš Štedron:
BALADA PRE BANDITU** **10. 5.**
Živelný muzikál o divokosti
v srdci, slobode, láske, bojoch,
zbojníckej cti a zrade
DJGT

Koncert Ildikó Káli **10. 5.**
18.00 hod.
Čajovňa Mandala

**Maduar - Hafanana
The Best Of Tour** **10. 5.**
20.00 hod.
Koncert pri príležitosti 25. výro-
čia od vydania prvého albumu
www.ticketlive.sk
DK ŽSR

Katarzia - Zvolen sólo **11. 5.**
20.00 hod.
Koncert slovenskej speváčky
Vstupenky na www.ticketlive.sk
DK ŽSR

Mil'a pre mamu **11. 5.**
Zábavné rodinné popoludnie 15.00-18.00 hod.
Občianske centrum OKO

Hennovačka **11. 5.**
10.00 hod.
Tetovanie hennou
Čajovňa Mandala

**Turistické podujatie
v Strážovských vrchoch** **11. 5.**
6.15 hod.
Turistické podujatie pre verejnosť
na trase Zliechov – Strážov – Čičmany
Prihlášky viac info
na vbystricanova@zvolen.sk

Pod'me sa hrať **13. 5.**
16.30 hod.
Tvorivé dielne pre žiakov ZŠ
ZŠ Sliach

Andy Hryc **13. 5.**
16.00 hod.
Prezentácia knihy Inventúra
a beseda s autorom
KKLŠ

Dni rododendrónov **13.5. - 19.5.**
Prehliadka náučných chodníkov
arboréta rododendrónov
Arborétum Borová hora

**HEURÉKA - Konferencia
pre mladých** **14. 5. - 15. 5.**
7. ročník medzinárodnej konferencie
na tému „Extrémizmus vs. ľudské práva“
14. 5. Workshop v Občianskom centre OKO,
Večer v Heuréke
15. 5. Konferencia pre mladých v DJGT

**PinkHarmony Academy
Miro Gavran:
VŠETKO O ŽENÁCH** **14. 5.**
17.00 hod.
Predstavenie ku Dňu matiek
Komorné divadlo J. M. Pinku

**Magda Matrajtiová
a krásy jej divadelnej
cesty** **14. 5.**
17.00 hod.
Večer venovaný jubileu vzácnjej
herečky zvolenského divadla
DJGT

**Koncert zahraničných
skupín vo Zvolene** **14. 5.**
18.00 hod.
Koncert speváckeho zboru
The Vocal Art Ensemble z USA
spoločne so Zvolenským speváckym zborom
Kráľovská sieň
Zvolenského zámku

Šitá čipka **15. 5.**
16.00 hod.
Stretnutie s remeslom
pre verejnosť
POS Zvolen

**Cestovateľský festival
Cestou necestou** **15. 5.**
18.00 hod.
India, Černobyľ, Uganda
DK ŽSR

**Michal Habaj - Objavné
cesty staroveku** **15. 5.**
16.00 hod.
Prednáška známeho historika
ku knihe
KKLŠ

**Nie sme zlí - koncert
najväčších hitov
skupiny Elán** **16. 5.**
17.30 hod.
Kapela Súkromného konzervatória
PinkHarmony zahrá výber najlepších
piesní skupiny ELÁN
Komorné divadlo J. M. Pinku

**Bezpečný domov
alebo Inšpirácia
pre váš bytový dom** **16. 5.**
9.00- 14.00 hod.
Bezplatný seminár ako inšpirácia pre tých,
ktorí bývajú v bytových domoch
Prihlášky na www.prenasdom.sk
Stará radnica

**Absolventský spevácky
koncert** **17. 5.**
17.00 hod.
Absolventský koncert študentov
speváckeho oddelenia školy PinkHarmony
Kráľovská sieň Zvolenského zámku

**Nikolaj Koljada:
Slieпка** **17. 5.**
18.30 hod.
Kultová ruská komédia, ktorá
umne dávkuje humor, grotesku
i melodrámu
DJGT

**Martin Geišberg
a Nany Hudák** **17. 5.**
19.00 hod.
Koncert interpretov
Čajovňa Mandala

Štvorylka **17. 5.**
12.00 hod.
Hromadné tancovanie štvorylky
v rámci celoeurópskeho projektu
Námestie SNP

**Svetový deň
orientačných športov** **18. 5.**
10.00 hod.
Vyskúšajte si orientačný beh
priamo v centre mesta
Námestie SNP

**Medzinárodné
majstrovstvá SR** **18. 5.**
10.00 hod.
V naturálnej kulturistike
a fitness
Hotel Tenis

Noc múzeí a galérií **18. 5.**
Jedinečná možnosť navštíviť
do polnoci expozície a výstavy
Zvolenský zámok, Lesnícke
a drevárske múzeum Zvolen

Gavurky run **18. 5.**
11.00 hod.
Bežecké zápolenie
Podujatie je súčasťou Zvolenskej
bežeckej ligy
Viac info na www.behzvolen.sk

Zabudnuté remeslá **18.5. - 19.5.**
10.00 hod.
Predstavenie historických
remesiel, dobovej kuchyne,
tancov, a rytierskych súbojov
SNG Zvolenský zámok

**Anna Franková:
DENNÍK ANNY
FRANKOVEJ** **20. a 21. 5.**
10.00 hod.
Unikátny príbeh dospievajúcej
Anny prenesený zo stránok
denníka na divadelnú scénu.
DJGT

**Sledujte nás aj na FB:
www.facebook.com/zvolen.mesto
a buďte v obraze, čo sa deje v meste**

**PinkHarmony Academy
Miro Gavran:
Hľadá sa nový manžel** **22. 5.**
18.30 hod.
Zdenka sa po smrti manžela rozhod-
ne nájsť si svoju chýbajúcu polovičku
ešte raz
Premiéra
DJGT

Batika na hodváb **22. 5.**
16.00 hod.
Remeselná dielňa pre verejnosť
POS Zvolen

**William Shakespeare:
Skrotenie zlej ženy** **23. 5.**
18.30 hod.
Shakespearova komédia o tom
najkrajšom krotení – ľúbostnom
DJGT

**Maturitný spevácky
koncert žiakov
PinkHarmony Academy** **23. 5.**
18.00 hod.
Kráľovská sieň Zvolenského zámku

**Výstava kompenzačných
pomôcok** **23. 5.**
Námestie SNP a Stará radnica vo Zvolene
V prípade zlého počasia sa výstava uskutoční
vo Zvolenskej Európe

Dni mesta Zvolen **24. 5. - 25. 5.**
Bohatý kultúrny program
a remeselný jarmok
Námestie SNP

Zlaté dno **25. 5.**
Stretnutie s remeslom v Parku
J. D. Matejovie
Zvolen, Zlatý potok

Silné reči **25. 5.**
19.00 hod.
Večer pri stand-up comedy
Vstupenky na www.ticketportal.sk
DK Podborová

**Neil Simon: Bosé nohy
v parku** **25. 5.**
19.00 hod.
Komédia o manželstve,
medových týždňoch a ďalších
starostiach
DK Podborová

Zvolenský Mlynček **25. 5.**
20.00 hod.
Koncert metalových kapiel
Deposited flesh, Patriarcha,
Bloody Redemption, Plastery
Delta club

**Tajomstvá zdravého
života** **28. 5.**
16.30 hod.
Prednáška o zdraví a životnom
štýle pre verejnosť
POS Zvolen

**Načo projekt?
Za čo projekt? - získaj
peniaze pre tvoje nápady** **29. 5.**
15.00 hod.
Poradíme ti ako napísať projekt,
kde nájsť zdroje, ako nato
KONEKT
– poradenské centrum pre mladých

**Niccollo Machiavelli:
Mandragora** **29. 5. - 30. 5.**
18.30 hod.
DJGT

Čítajme si **30. 5.**
9.00 - 15.00 hod.
Detský čitateľský maratón
KKLŠ

Cirkus Pinkus **30. 5.**
Bábkové divadielko
a interaktívne predstavenie
pre deti a ich rodičov
Komorné divadlo J. M. Pinku
17.00 hod.

Ej, máje, máje... **30. 5.**
Vystúpenie folklórnych súborov
Marína a Zornička spojené
s rúcaním mája
DK ŽSR

Zahrajme sa v lese! **30. 5.**
Hravé dopoludnie
so zážitkovými aktivitami
lesnej pedagogiky
pre najmenších obyvateľov
Arborétum
Borová hora

Pší ostrov **31. 5.**
Premietanie
Filmového skoro klubu
17.30 hod.
Stará radnica

Jano Svetlan Majerčík **31. 5.**
Koncert
19.00 hod.
Čajovňa Mandala

**PRIPRAVUJETE v JÚNI
PODUJATIE a CHCETE DAŤ
o ŇOM VEDIEŤ?
MÁTE ČLÁNOK, KTORÝ
BY STE CHCELI ZVEREJNIŤ?
Pošlite nám ho do 17. 5.
na adresu noviny@zvolen.sk
a nájdite sa budúci mesiac
v novinách.**

Neprešlo jazykovou korektúrou.

**Za zmenu v programe
zodpovedá vždy organizátor
podujatia.**

*Nedovoľ, aby sa tvoje nenosené
šaty stali potravou pre mole.*
Daruj ich!

KOMUNITNÉ CENTRUM
„Romana Jela“ ZVOLEN
0905 229 073
komc@zvolen.sk
www.facebook.com/Komunitne.centrum

**Viac správ na:
www.zvolenskenoviny.sk**

**Ďalšie noviny doletia
do vašich schránok 3. 6. 2019.**

Vývoz problémových látok v meste Zvolen v dňoch 13. 5. – 20. 5. 2019

Vývoz problémových látok v meste Zvolen sa bude vykonávať prostredníctvom „mobilného ekoskladu“ v dňoch 13. 5. – 20. 5. 2019.

Uvedený mobilný ekosklad bude zbierať:

- svetelné zdroje a iný odpad obsahujúci ortuť – 3 ks/obyv./rok
- vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky (chladničky, mrazničky) – 1 ks/obyv./rok
- opotrebované motorové oleje – 5 l/obyv./rok
- farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice – 2 kg/obyv./rok
- batérie a akumulátory – 2 ks/obyv./rok
- vyradené elektrické a elektronické zariadenia (televízory, monitory, rádiá, tranzistory, počítače, sporáky, práčky) – 1 ks/obyv./rok

Občan sa preukáže preukazom totožnosti, čím potvrdí trvalé bydlisko na území mesta Zvolen.
Harmonogram „mobilného ekoskladu“ v dňoch 13. 5. – 20. 5. 2019

13. mája 2019

HODINA PRISTAVENIA/ MIESTO PRISTAVENIA

- 14.00 – 14.10 A. Nogradyho 17
- 14.20 – 14.30 Strážska cesta 21
- 14.40 – 14.50 Tulska 19
- 15.00 – 15.10 Novozámocká 9
- 15.20 – 15.30 Novozámocká 51
- 15.40 – 15.50 Balkán parkovisko pri PPK
- 16.00 – 16.10 Slatinské nábregie – parkovisko pri nábytku

14. mája 2019

HODINA PRISTAVENIA/ MIESTO PRISTAVENIA

- 14.00 – 14.10 križovatka M. M. Hodžu a J. Kráľa
- 14.20 – 14.30 križovatka T. Vansovej a R. Čelku
- 14.40 – 14.50 P. Jilemnického pri ZŠ
- 15.00 – 15.10 M. R. Štefánika 6 – oproti potravinám
- 15.20 – 15.30 J. Kozáčka 16
- 15.40 – 15.50 I. Lihoveckého 9
- 16.00 – 16.10 Uramova

15. mája 2019

HODINA PRISTAVENIA/ MIESTO PRISTAVENIA

- 14.00 – 14.10 križovatka 11. marca a Školskej
- 14.20 – 14.30 križovatka F. Hečku a Školskej
- 14.40 – 14.50 Okružná 115, bl. 16
- 15.00 – 15.10 Okružná 39
- 15.20 – 15.30 Topoľová – oproti reštaurácii
- 15.40 – 15.50 L. Fullu 15, bl. 8
- 16.00 – 16.10 Gen. Svobodu 74, bl. 28
- 16.20 – 16.30 Záhonok 19

16. mája 2019

HODINA PRISTAVENIA/ MIESTO PRISTAVENIA

- 14.00 – 14.10 J. Bánika 15
- 14.20 – 14.30 Šmreková – pri nákupnom stredisku
- 14.40 – 14.50 križovatka Partizánskej a D. Matejovie
- 15.00 – 15.10 A. Hlinku – konečná MHD
- 15.20 – 15.30 A. Hlinku – pri výškových panelákoch
- 15.40 – 15.50 Prachatická 2248/35
- 16.00 – 16.10 M. Rázusa 22

17. mája 2019

HODINA PRISTAVENIA/ MIESTO PRISTAVENIA

- 14.00 – 14.10 križovatka 1. mája a F. Kráľa
- 14.20 – 14.30 križovatka S. Chalupku a J. Bottu
- 14.40 – 14.50 križovatka A. Komenského a J. Šafárika
- 15.00 – 15.10 Sokolská – pred bývalou II. ZŠ
- 15.20 – 15.30 križovatka M. Kukučina a Družstevnej
- 15.40 – 15.50 Sokolská – pri Dome kultúry ŽSR
- 16.00 – 16.10 J. Švermu – pri potravinách
- 16.20 – 16.30 križovatka Môtovskej a Elektrárenskej

20. mája 2019

HODINA PRISTAVENIA/ MIESTO PRISTAVENIA

- 15.00 – 15.15 Zolná – križovatka ul. Povst. letcov a Zolnianskej cesty
- 15.25 – 15.40 Lukové – pri kultúrnom dome

Organizujete kultúrne podujatie? Viete, aké sú povinnosti usporiadateľa?

Usporiadateľ podujatia zodpovedá v zmysle § 5 zákona č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach v znení neskorších predpisov za utvorenie vhodných podmienok na uskutočnenie podujatia, za zachovanie poriadku počas jeho priebehu, za dodržiavanie príslušných autorskoprávných, daňových, zdravotno-hygienických, požiarňových, bezpečnostných a iných právnych predpisov a za umožnenie výkonu dozoru na to oprávneným orgánom.

V prípade, že dôjde počas konania k obmedzeniu cestnej premávky, je potrebné dopredu požiadať Okresný dopravný inšpektorát vo Zvolene a informovať odbor výstavby, životného prostredia, dopravy Mestského úradu vo Zvolene.

Kedy je potrebné vopred informovať hasičov?

- Ak ide o podujatie s 500 a viac účastníkmi na otvorenom priestranstve ako sú ihriská, amfiteátre, námestia,
- podujatie s 300 a viac účastníkmi, ktoré sa koná na prvom podlaží budovy,
- podujatie s 200 a viac účastníkmi na druhom a vyššom nadzemnom podlaží,
- podujatie so 100 a viac účastníkmi v podzemí objektu.

Takéto podujatia sa môžu uskutočniť len v objektoch a na miestach, ktoré sú na tieto účely určené a ktoré spĺňajú podmienky zabezpečenia ochrany pred požiarom najmä z hľadiska záchrany osôb pri požiaroch.

Usporiadateľ je ďalej povinný:

- zabezpečiť vyčistenie verejného priestranstva a verejnej zelene do 2 hodín od ukončenia podujatia na vlastné náklady,
- zabezpečiť také opatrenia, aby nedošlo k poškodeniu konštrukcie chodníka, dlažby, trávnej plochy a mobiliáru,
- v prípade, že v súvislosti s ohlasovaným podujatím dôjde k umiestňovaniu akýchkoľvek prenosných a dočasných zariadení (napr. reklamné, informačné a propagačné zariadenie, predajné a prezentačné zariadenie - stánok, stolík) na verejnom priestranstve, je potrebné požiadať odbor výstavby, životného prostredia a dopravy Mestského úradu vo Zvolene o vydanie povolenia na zvláštne užívanie miestnych komunikácií a odbor správy majetku o vydanie povolenia na osobitné užívanie (záber) verejného priestranstva, príp. oprávnenie na vjazd do pešej zóny,
- oznámiť hudobné produkcie na príslušné autorské zväzy (SOZA, LITA, Slovgam a pod.),
- zabezpečiť zdravotnú službu v potrebnom rozsahu,
- dodržiavať všetky ďalšie súvisiace právne predpisy a Všeobecne záväzné nariadenia mesta Zvolen.

Usporiadateľovi verejného kultúrneho podujatia odporúčame s Obvodným oddelením policajného zboru prekonzultovať zabezpečenie podujatia (počet usporiadateľov, únikové trasy, postup v prípade mimoriadnych udalostí), a na každé podujatie pribrať adekvátny počet dospelých osôb podľa predpokladaného počtu účastníkov, ktoré budú zabezpečovať organizáciu podujatia (vrátane usmerňovania osobných motorových vozidiel na parkovisku, parkovania a pod.)

Projekt podujatí V knižnici je super!

V Krajskej knižnici Ludovíta Štúra vo Zvolene sa v období od apríla do decembra 2019 uskutočnia podujatia pre žiakov základných škôl a študentov stredných škôl z projektu „V knižnici je super!“

Zámerom projektu „V knižnici je super!“ je zrealizovať podujatia pre deti: „Deti, hurá do čítania“, „Literárny tábor“ a zrealizovať podujatie pre stredoškolskú mládež „Improvizuj na M“. Ideovým východiskom pre realizáciu týchto typov podujatí pre deti je skúsenosť i odborné výskumy, ktoré ukazujú, že priamy kontakt čitateľov s autormi môže podporiť záujem o čítanie. Jedinečnosť knižničného prostredia môže účastníkov motivovať k využívaniu služieb knižnice a zároveň spropagovať prácu knižnic.

Momentálne začal cyklus podujatí pre deti a mládež „Deti, hurá do čítania“. Prvým podujatím bola beseda so spisovateľkou Katarínou Kosánovou a tvorivá dielňa s ilustrátorkou Natašou Štefunkovou, spoluautorkami knihy pre deti „Ako maliári vidia svet“, ktorá sa uskutočnila v krajskej knižnici 17. 4. o 10.00 hod. Autorka Katarína Kosánová je pedagogička, popularizátorka výtvarného umenia, pracovala na projektoch v Bibiane ako dramaturgička a scenáristka. Narodila sa v Čadci a žije v Bratislave. Na ceste k hotovému dielu jej pomohli spisovateľka Andrea Gregušová a výtvarníčka Nataša Štefunková. Nataša Štefunková je mladá výtvarníčka, scenografka, kostymérka a šperkárka, ktorá tiež pripravila niekoľko výstav v Bibiane. Zaujímavosťou je, že naposledy navrhla a pripravila šperky pre prezidentku SR Zuzanu Čaputovú. Narodila sa a žije v Bratislave.

Ďalším podujatím zo série „Deti, hurá do čítania“ bola beseda so spisovateľkou Janou Bžochovou-Wild, ktorá sa konala v knižnici 3. 5. o 10.00 hod. Spisovateľka je autorkou úspešnej knihy pre deti „Mámenia a preliezačky“.

Jednotlivé podujatia z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Zlatica Brodnianska, KKĽŠ

Milota Sidorová: „Fungujúce mesto potrebuje reguláciu.“

Dobré mesto tvoria dobré verejné priestory a dobré vzťahy. Ako ich dosiahnuť, hovorí v rozhovore Milota Sidorová, odborníčka na verejné priestory. Vo svojej profesii hľadá priesečníky spoločných záujmov medzi rôznorodými aktérmi tak, aby vznikali aj na Slovensku spravodlivejšie, transparentnejšie a menej konfliktné mestá.

■ **Venujete sa verejným priestorom v mestách. Ako spoznáme dobrý a fungujúci verejný priestor?**

Dobry verejný priestor je ten, v ktorom sú ľudia a ktorý zodpovedá ich potrebám. Ľudia sú v ňom aktívni, čiže nevykonávajú len presun, ale často sa zastavia, s niekým sa stretnú, nakupujú, trávia tam čas, jednoducho žijú tam svoje životy. Musí

byť nielen bezpečný, ale aj krásny – to znamená dostatočne otvorený, nesmú všade stáť prekážky – ako zaparkované autá, nesmú tam byť preplnené odpadkové koše, stopy zanedbanosti. Musia tam byť stromy, na ktoré ľudia reagujú veľmi pozitívne, musí tam byť jasný priehľad niekam do mesta, ideálne na historické budovy, ktoré ľudia milujú taktiež. Vo výskume MIT ľudia reagovali na anonymné fotky 150 miest sveta a vybrali tie, ktoré sa im páčia, alebo naopak, nepáčia. Medzi fotkami bola aj Bratislava, ktorá dopadla ako depresívna, nudná a nebezpečná a naopak, vyhral Washington. Washington, to sú obrovské uličné bulváre, vysoké stromy a priehľady na nejakú historickú budovu. Čiže takto zhruba vyzerá dobrý verejný priestor, ktorý milujú ľudia.

■ **V ktorých mestách to podľa vás funguje na výbornú a čo sa od nich môžeme naučiť? Máme také mestá aj na Slovensku?**

Každé naše historické mesto má dobrý základ. Zvyčajne má dobrú, ľudskú mierku, zaujímavé uličky zatočené spôsobom, že vyvolávajú prekvapenie a zvedavosť, kam pokračujú. Problém je ten, že každé z týchto miest sme zanesli neriedenými nánosmi dopravy, autami, reklamou, rôznorodými fasádami budov a harmónia, ktorá tam pôvodne bola, sa postupne rozbila. Musíme to opäť vyvážiť. Regulácie sú jednou z foriem, ako to efektívne dosiahnuť.

■ **S dobrým mestom súvisia aj dobré vzťahy. Ako ich môžeme v meste pozitívne formovať?**

Ako komunikuje vedenie mesta, tak komunikujú ľudia. Keď poslanci a primátor spolu bojujú, táto negatívna energia sa výrazne prenáša na ľudí. Druhá vec je, že na Slovensku žijeme v postkomunistickú dobu a za čias socializmu sa nerobili skupinové aktivity, pokiaľ nespadať do rámca režimu. Ľudia sa preto nenaučili stretávať sa, komunikovať, tráviť spolu čas a angažovať sa vo veciach verejných. Tretím rozhodujúcim faktorom je v súčasnosti kapitalizmus, ktorého základom je jednotlivec, ktorý kupuje a konzumuje a nemyslí na to, čo by presahovalo jeho konzumáciu. Toto všetko sa dá postupne meniť, ak vedenie začne spolu komunikovať a

robiť procesy, aby ľudí viac zapájalo. Napríklad, ak sa robí nejaká rekonštrukcia, jej súčasťou musí byť rozpočet na aktivity s verejnosťou – dotazníky, pocitové mapy, susedské oslavy, uličné slávnosti a pod. Jednoducho, aby si ľudia zvykli, že sa o nich niekto zaujíma, že sa ich niečo pýta a oni majú pocit angažovanosti a zdieľania. Keď to preniesiem na sídlisko Sekier, kde sa podieľame na projekte revitalizácie budovy bývalého gymnázia, tak už teraz musí kraj a mesto robiť na tom, aby sa aktivity v zrekonštruovanej telocvični rozbehli. Aby boli ľudia súčasťou procesu. Pretože v živote je to tak, že aj z najlepšej prednášky si pamätáte len to, čo ste sami povedali.

Pokiaľ ľudia nebudú súčasťou diania, nebude im na tej škole záležať. Zároveň je to môj apel na ľudí, aby nečakali, že si niečo vypýtajú a potom to za nich nejaký zástupca vybaví, to je ilúzia a takto demokracia nefunguje. Musia sa o to sami aktívne pričiniť. My sme napr. v rámci procesu komunikovali s množstvom žien, ktorým nevyhovuje život na Sekieri a sú ochotné samy prispieť k tomu, aby sa to zmenilo. To sú prví ľudia, na ktorých by sme sa mali obrátiť, dať im v rámci budovy nejakú miestnosť, kde by mohli mať svoje aktivity, niečo tam robiť.

Celý rozhovor nájdete na: www.zvolenskenoviny.sk
-eh- FOTO: Martina Juríčková

Mirko Nešpor

Miroslav Nešpor (28. 9. 1924 – 17. 12. 1944) bol študent Stavebnej fakulty SVŠT v Bratislave, antifašista, účastník SNP. Aj vo Zvolene v časti Môtová nájdeme ulicu pomenovanú po tomto chlapcovi s tragickým osudom.

Narodil sa ako jedno z piatich detí Antona Nešpora a Ludmily Nešporovej v Skalici. Tu aj študoval na osemročnom gymnáziu. Neskôr sa spolu s rodičmi presťahoval do Holíča. Bol vynikajúci študent, vďaka štipendiu sa mu podarilo dostať na Vysokú školu technickú v Bratislave. Už v tej dobe bol presvedčený antifašista.

Do ilegálnej činnosti sa zapojil v lete 1944. Po skončení 1. ročníka odišiel na prázdninovú prax na stavbu priehrady v Ústí nad Oravou. Tam sa zblížil s komunistom Lubomírom Linhartom, spolu s ktorým neskôr organizoval a zakladal revolučné výbory v obciach na Orave. Po príchode do Banskej Bystrice bol poverený odovzdávať politické inštrukcie ilegálnemu hnutiu na Orave, so zbraňou v ruke sa niekoľkokrát zapojil do ozbrojeného boja. M. Nešpor postupne úplne prevzal riadenie politickej a propagačnej práce na Orave. Stal sa hlavnou spojkou medzi Slovenskou národnou radou, Hlavným štábom partizánskeho hnutia a Oravou. Neustále bol na cestách medzi Banskou Bystricou a Oravou. Okrem toho sa zúčastňoval aj partizánskych bojov – v Lučivnej, Zázrivej, na Kubínskych holiach, pri Sklabíni atď. Svoje postrehy z obsadeného územia, protifašistického hnutia na Orave a partizánskych bojov odovzdával redakcii povstaleckých novín Pravda. Počas bojov vážne ochorel a vrátil sa domov, aby sa liečil a zároveň, aby nadviazal spojenie s niektorými ilegálnymi pracovníkmi na Záhori. Neskôr zistil, že je ohrozený a rozhodol sa ujsť a skrýť v Bratislave.

Do Bratislavy sa však už nedostal – gardisti ho chytili na stanici pri nastupovaní do vlaku smerom do Bratislavy. Po vypočúvaní v Skalici bol Mirko Nešpor prevezený do Bratislavy na II. spravodajské oddelenie Hlavného veliteľstva Hlinkovej gardy na Vlčkovej 35, ktoré bolo známe ako gardistická mučiareň. Tu, po ľudskom mučení, dňa 17. decembra 1944 zomrel. Podľa oficiálnej správy spáchal samovraždu a obesil sa. Odporuje tomu skutočnosť, že v čase smrti mal ruky pevne zviazané reťazou, ktorá sa mu zarezala hlboko do rúk. Pochovaný je na cintoríne v Slávičom údolí v Bratislave. Na jeho pamiatku boli pomenované viaceré ulice na Slovensku. -wiki-stuba.sk

SPOLU VYZBIERAME / UROBÍME VIAC

Tento rok sa do kampane na očistu mesta zapojilo 334 detí zo siedmich základných a stredných škôl, spolu vyzbierali 148 vriec odpadov a vyčistili viac ako 8 lokalít v meste, hlavne sídliská Podborová, Zlatý potok, Sekier, okolie nákupného centra na Západe, okolie nákladnej stanice, centrum mesta či Višňovského park.

ĎAKUJEME školám SOŠ hotelových služieb a obchodu, PinkHarmony Academy, SPŠ dopravnej, ZŠ Alexyho, ZŠ P. Jilemnického 1, ZŠ P. Jilemnického 2 a ZŠ Námestie mládeže. Vlastné aktivity na očistu mesta organizovalo aj Gymnázium Ludovíta Štúra a

ZŠ Hrnčiarska. ĎAKUJEME AJ VŠETKÝM DOBROVOĽNÍKOM, KTORÍ SA ZAPOJILI.

Učitelia si zaslúžia našu pozornosť a vďaku

Podakovať im môžeme rôznymi spôsobmi – priamo v škole im za ich prácu môžu prejavovať vďaku žiaci, ako aj riaditelia či rodičia. Ďakovať učiteľom by mali rovnako štát či samospráva, pre ktorých títo ľudia vychovávajú ďalšiu generáciu. Mesto Zvolen každoročne oceňuje učiteľov a riaditeľov materských a základných škôl pod Spoločným školským úradom. Ani tento rok nebol výnimkou.

Dňa 21. 3. bolo na Zvolenskom zámku ocenených 38 pedagogických a odborných zamestnancov škôl a školských zariadení. Všetkým oceneným zagratulovali Lenka Balkovičová, primátorka mesta Zvolen, Magdaléna Ponicáková, krajská predsedníčka Združenia základných škôl odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku a Kamila Strapková, aktuálne poverená vedením odboru školstva na Mestskom úrade vo Zvolene. Ocenených nominovali samotní riaditelia škôl, každý rok sú tak vybraní iní pedagógovia. „Ďakujeme vám za to, čo ste spravili v meste a regióne,“ povedala primátorka Zvolena Lenka Balkovičová a doplnila, že aj mladí ľudia, ktorí na oceňovaní vystúpili (z DFS Zornička a ZUŠ Sliač), sú jasným výsledkom dobrej práce pedagógov. „Možno menšie percento

žiacov je bezproblémových a talentovaných a väčšie percento tých, s ktorými máte viac práce. Ale určite to stojí za to. Vďaka vašej námahe môžeme mať mladú generáciu, ktorá bude vzdelaná a vychovaná.“

Učiteľ musí byť spravodlivý a duchom mladý S ocenenými učiteľmi sme sa rozprávali o tom, aký učiteľ je dobrý učiteľ. Eva Hreusová zo ZŠ Hrnčiarskej okamžite odpovedala, že taký, pri ktorom to žiakov baví. „Musí to byť vyvážená osobnosť, aj prísna, aj kamarátska, pri ktorej sa deti môžu niečo naučiť,“ povedala jej kolegyňa Veronika Páleníková a dodala, že učenie musí rovnako baviť aj samotného učiteľa. „Dokáže sa aj zasmiať, aj si poplakať, neberie sa príliš vážne.“

Podľa stredoškolskej učiteľky Evy Vernárskej zo SPŠ dopravnej, ktorá učí tridsať rokov, musí byť učiteľ hlavne spravodlivý. „Mladí ľudia vnímajú nespravodlivosť veľmi kriticky,“ hovorí a dodáva, že pedagóg sa tiež nesmie vyvyšovať. „Musí sa k študentom znížiť, byť celý život študentom,“ hovorí so smiechom. Podľa nej kritika mladej generácie je prítomná vždy, ale mladí ľudia sa dobou v skutočnosti výrazne nemenia. „Ja som si prešla všetkým, od učenia najmenších detí na prvom stupni až po stredoškolačov. Stále si myslím, že všetky deti sú rovnaké.“ -eh-

Vo Zvolene nám pribudlo 20 nových talentov

Pilotný ročník rozvojového programu pre stredoškolačov Show your talent vyvrcholil slávnostnou konferenciou 4. apríla na Mestskom úrade vo Zvolene. Študenti spolu s učiteľmi ukázali svoj talent a odprezentovali výsledky svojho polročného úsilia.

Na záverečnej konferencii sa zúčastnilo viac ako 100 hostí z podnikateľského a neziskového prostredia, zo škôl, ale aj zo samosprávy. Prišli sa pozrieť na úspechy šestnástich študentov a štyroch učiteľov Strednej priemyselnej školy dopravnej vo Zvolene.

V programe Show your talent, ktorý trval sedem mesiacov, zažili účastníci dve víkendové školenia, kde sa naučili komunikovať či pracovať v tíme. Absolvovali tiež päť praktických workshopov, na ktorých hľadali problémy vo svojom okolí, ktoré by následne mohli vyriešiť svojím tímovým projektom.

Tak vznikli štyri originálne projekty. Prvý s názvom „Vieš, čo ješ?“, ktorý bol zameraný na zdravé stravovanie. Druhý projekt „S chladnou hlavou na cesty“ sa snažil zvýšiť povedomie o rizikách dopravných nehôd a používania bezpečnostných prvkov u žiakov základných škôl.

Vďaka tretiemu projektu „Flex zone“ vznikla na dopravnej škole oddychová zóna z paliet, kde môžu študenti tráviť voľný čas cez prestávky. Posledný z projektov „Try and see“ ukázal študentom, ako vyzerá práca v armáde a ako sa stať profesionálnym vojakom.

Študenti získali v programe aj svojho mentora, ktorý im pomáhal s osobnostným rozvojom. Aj vďaka nemu tak mohli objaviť svoj potenciál a začať rozvíjať svoj talent. Získané skúsenosti tak môžu mladí ľudia využiť v praxi, či už v budúcom zamestnaní, alebo vo svojej firme.

Zapojení študenti aj učitelia dostali v závere konferencie aj certifikáty o úspešnom absolvovaní programu. Jeho realizátorom je OZ TEAM, CVČ – JUNIOR a SPŠ dopravná vo Zvolene. Program sa uskutočnil pod záštitou primátorky mesta Zvolen a predsedu BBSK. Jaro Dodok, OZ TEAM

Peťuša čaká návštevníkov

Jedným z najnovších turistických miest v okolí Zvolena je hrad Peťuša. Niektorí starší Zvolenčania, turisti či archeológovia vedeli o jeho existencii dávnejšie, široká verejnosť ho spoznáva až teraz.

Hrad sa nachádza na temene malého kopca na ľavom brehu rieky Hron, medzi prameňom Červeného medokýša pod Pustým hradom Zvolen a obcou Ostrá Lúka. Má oválny tvar s rozmermi 44 x 24 m. V roku 1997 urobil na jeho nádvorí predbežný prieskum archeológ Václav Hanuliak, no cieľný archeologický výskum na hrade sa začal v roku 2011 pod vedením Noémi Beljak Pažinovej. Tento výskum organizovala Katedra archeológie Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Archeológovia datujú vznik hradu približne do záveru 13. storočia, pričom koncom 15. storočia už bol opustený. O jeho pomerne krátkej existencii, ani o jeho názve, zatiaľ nie sú žiadne písomné zmienky, ba aj súčasné meno Peťuša dostal hrad iba podľa neďalekej lokality pri Ostrej Lúke. Pravdepodobne slúžil ako kráľovská mýtna stanica. Bližšie informácie o histórii hradu, jeho výskume i nálezoch však nájdú návštevníci na prehľadnej informačnej tabuli priamo v areáli hradu a v propagačných materiáloch.

Jarná brigáda

Sprístupniť hrad verejnosti po bezpečnom turistickom chodníku sa už niekoľko rokov snažia nielen výskumníci, ale aj občianske združenie Priaznivci Pustého hradu (OZ PPH) Zvolen, Archeologický ústav SAV Nitra, Združenie

Archeofact v spolupráci s mestom Zvolen a ďalšími inštitúciami i dobrovoľníkmi. Prvú aprílovú sobotu pripravili veľkú jarnú dobrovoľnícku pracovnú brigádu, aby po zimnom období vyčistili a upravili turistický chodník k hradu. Okrem toho, pod vedením Jaroslava Stehlíka z OZ PPH Zvolen, pri úpätí hradného kopca premostili pevnou drevenou lávkou potok a upravili terén, kde bude oddychové miesto pre turistov a menší vodácky prístav na brehu Hrona.

Práce na hradnom kopci

Ďalšiu skupinu odviezol predseda komisie regionálneho rozvoja a cestovného ruchu Zastupiteľstva BBSK Ján Beljak do areálu hradu Peťuša. Tam pod dohľadom vedúcej archeologickej výskumu Noémi Beljak Pažinovej upravovali terén a zasypávali archeologické sondy, vykopané v predchádzajúcom roku. Vedúca výskumu pre nich pripravila priamo na nádvorí aj originálnu prednášku o vývoji hradu a zaujímavých nálezoch výskumných sezón. Patria medzi ne hlinené črepy, hroty šípov, ostrohy, čepele nožov, zvieracie kosti. Na hrade sa našli aj historické mince (vrátane dobového

falzifikátu strieborného denára kráľovnej Márie z Anjou) či takmer nepoškodená obchodná plomba z textilného tovaru z Benátok.

Rytiersky guláš

Po skončení brigády prichýlila zúčastnených Koliba u rytiera pri Červenom medokýši. Po ďakovných slovách Jaroslava Stehlíka, Jána Beljaka a Noémi Beljak Pažinovej dostal každý najnovšie propagačné pohľadnice hradu Peťuša a spoločne si pochutnali na rytierskom guláši. Peťuša, ktorá je spolu so Zvolenským zámkom, Pustým hradom, Šášovským hradom a ďalšími súčasťou projektu Pohronská hradná cesta, je pripravená už počas tejto jari dôstojne privítať svojich návštevníkov.

Martin MÁZOR, FOTO: Španíková

Recept na šťastný život

Rozália Jánošíková (90) sa narodila v dedinke s názvom Šoltýska neďaleko Rimavskej Soboty. Osud nemala ľahký, jej rodičia mali ďalších päť detí, ona bola najmladšia. Vydať sa musela už ako 15-ročná.

Ako s humorom hovorí, muž odišiel, našťastie, na dva roky na vojnu a ona tak mala čas dospieť. A dospieť musela veru rýchlo, pretože bývala v dome mužových rodičov, dokonca v jednej izbe. So všetkým musela pomáhať a počúvať svokru. A tak bol jej život od začiatku tvrdá práca. Porodila a vychovala postupne tri dcéry, s ktorými neskôr žili v Pohronskej Polhore. Aj s mužom tam robili v drevosklade, pani Rozália mala na starosti lúpanie guľatiny. Nikdy nemali pokoja, pracovali aj v zime. Pred zničenými rukami ju pravdepodobne zachránili drobné ručné práce, ktoré mala rada, najmä vyšívanie. Neskôr pani Rózka, ako ju volajú deti, pracovala v Podbrezovských železniarňach. Jej tri dcéry sa postupne vydali a odsťahovali, každá inam. Na staré kolená sa manželia Jánošíkovci odsťahovali do Zvolena k najstaršej dcére so zaťom. Tam žije pani Jánošíková dodnes. Pani Rózka sa na svoj život nestážuje, hovorí, že mala dobrého, pracovitého muža, ktorý si vedel veľa privyrobiť aj na fuškách ako murár. Rodine pomáhal stavať domy, bol veľmi starostlivý. Už 19 rokov žije pani Rozália sama, spoločnosť jej robia dve dcéry, sedem vnúčat a deväť pravnúčat. Jej receptom na dlhý život by bol pohyb a práca, naozaj sa celý život nezastavila a vďaka tomu sa do dnešných dní teší dobrému zdraviu. -eh-

ROZHOVOR S POSLANCOM

Ing. Dušan Hruška/ VMČ č. 1 Sekier, Záhonok, Lipovec, Môtová, Kráľová, Sekierska dolina

Čo ma najviac prekvapilo za 100 dní vo funkcii poslanca?

Najviac ma prekvapilo, a to v negatívnom zmysle slova, ako je systém zle nastavený a ako nefunguje. Po voľbách došlo k veľkej výmene poslaneckého zboru a do lavíc zasadli noví poslanci, ktorí nechcú opakovať chyby tých, ktorí stratili dôveru obyvateľov mesta. Ako to teda robí tak, aby bol výsledok lepší? Začať musíme tým, že budeme dodržiavať stanovené pravidlá.

Základným zákonom pre prácu poslanca je zákon o obecnom zriadení, ktorý je bližšie rozpracovaný v rokovacom poriadku komisií, v roko-

vacom poriadku mestskej rady a v rokovacom poriadku mestského zastupiteľstva. To sú normy, ktoré hovoria o tom, kto, čo a ako rieši a aké musia byť dodržané postupy. Určite by bolo výborné, keby sa každý týchto stanovených postupov držal a keby tieto postupy boli správne. Bohužiaľ, nie je tomu tak. Rokovacie poriadky sú opakovane porušované a tým je znemožňovaná seriózna práca tých, ktorí pracovať chcú. Najviac to je vidieť na zastupiteľstvách, z ktorých majú občania možnosť sledovať online prenos, ale veľmi podobné je to aj pri práci v komisiách a mestskej rade.

Nie je vôbec jednoduché vysvetľovať ľuďom, ktorí sú poslancami alebo zamestnancami úradu aj niekoľko volebných období, že ich postupy sú

nesprávne, respektíve v rozpore s rokovacím poriadkom.

Toto sa týka spôsobu práce a pokiaľ ide o obsah, tak sa nám zatiaľ darí robiť všetko tak, aby mesto bezproblémovo fungovalo a plnilo si svoje funkcie. Pomaličky sa začínajú objavovať výsledky našej práce, čo je vidieť v mestských častiach, kde sa postupne začínajú naplňovať naše predvobľbné sľuby a prvé lastovičky sa objavujú aj pri celomestských projektoch. Snažíme sa systém nastaviť tak, aby mesto plnilo funkcie, ktorú sú mu stanovené zákonom a ktoré sme voličom sľúbili. Je to omnoho ťažšie a zdĺhavejšie, ako som si predstavoval, ale veci sú riešiteľné a verím tomu, že v našom meste už bude všetko len lepšie a lepšie.

Ing. Michal Hybský/ VMČ č. 3 sídlisko Západ-Teplicky, Stráž

Silnejší Zvolen

Je to už takmer polrok, čo som prvýkrát zasadol do poslaneckých lavíc MsZ vo Zvolene. Kandidoval som preto, aby som priložil ruku k dielu o vytvorenie modernejšieho, ekologickejšieho a hlavne rozrastajúceho sa a napredujúceho Zvolena. S veľkou pokorou som prijal funkciu predsedu VMČ 3, mestskej rady a tiež všetky ostatné funkcie. Eufóriu z volebného výsledku nahradila tvrdá mravčia práca. Pevne verím, že sa čoskoro začnú dostavovať prvé výsledky, ktoré našu mestskú časť skrášlia, zmodernizujú a v neposlednom rade premenia sídlisko Západ na miesto pre ľudí a nie pre autá. Myslím aj na časť Stráž, odkiaľ pribudol aktivista a stane sa

členom nášho VMČ.

Už k dnešnému dňu evidujem požiadavky zo strany obyvateľov, náklady na ich splnenie sú už vo výške minimálne 10-násobku toho, s akou čiastkou môže hospodáriť výbor našej mestskej časti v roku 2019. Som však rád, že aktivita zo strany občanov je enormná, o čom svedčia permanentné podnety. Som však poslancom celého mesta. Nezabúdam na to, a preto sa vždy snažím hlasovať podľa svojho najlepšieho svedomia, presvedčenia a na základe zberu čo najviac relevantných informácií. Všetci vidíme, čo všetko by sa dalo spraviť, no sme limitovaní finančnými prostriedkami, rozpočtom.

Položme si otázku, aké sú priority? Či sú to kvalitné chodníky, cesty, životné prostredie, investície do budúcnosti, lepší život v krajšom Zvolene

alebo astronomické dotácie na šport, plavárne...? Dostal som do rúk soľ, cukor a vodu, z ktorej treba urobiť diabolskú pochúťku. Môj cieľ je, aby z nášho mesta ľudia neodchádzali, ideálne, aby pribúdali, aby sa tu dobre cítili, mali tu svoj domov. Začať treba od základných škôl a skončiť pri univerzite, ktorá sa musí snažiť ponúkať študijné programy, ktoré by priťahli študentov, zvýšili ich uplatniteľnosť. Následne môžeme očakávať príchod firiem, investorov a rozvoj mesta. Všetko so všetkým súvisí. Momentálne pracujem spolu s odborníkmi práve na takejto koncepcii. Som presvedčený, že o všetkom, čo sa nachádza alebo deje na území nášho mesta treba rokovať a riešiť to. Držme si palce, aby po štvorročnom bilancovaní boli obyvatelia spokojní, a to čo sa dosiahne, aby sa stalo pre mňa výzvovou pre ďalšie napredovanie nášho mesta.

V informačnom centre kúpite pamätnú mincu

Zvolen je s mincami prepojený – na Pustom hrade sa ich našlo za posledné roky viac než dosť – napr. rímska minca s portrétom cisára Galliena z 3. storočia, mince z 13. aj 16. storočia. Zaujímavosťou boli tie falošné, ktoré sa pravdepodobne razili priamo na hrade. Teraz si svoju pamätnú mincu môžu domov odniesť Zvolenčania aj turisti.

V priestoroch informačného centra mesta Zvolen v týchto dňoch nájdú turisti či domáci automat, prostredníctvom ktorého si môžu zakúpiť pamätnú mincu. „Funguje to v mnohých iných mestách, tak prečo nie vo Zvolene? Je to milý suvenír, ktorý si môže odniesť domov ktokoľvek,“ hovorí Juliana Kochlicová Ištóková zo Zvolenského kultúrneho centra.

„V ponuke sú tri druhy mincí – zlatá, strieborná, bronzová, všetky sú vyrobené z mosadze, na prednej strane je reliéf Zvolenského zámku, na zadnej zase obrys Slovenska,“ vysvetľuje Kochlicová Ištóková. Suma za jednu mincu sa pohybuje od dvoch do troch eur za kus. „Zvolen má turistom čo ponúknuť a aj toto je len ďalší zo spôsobov, ako naše krásne pamiatky odprezentovať verejnosti,“ uzatvára riaditeľka kultúrneho a informačného centra.

-eh-

Aforizmy

■ Korupcia umožňuje ľuďom skôr, ako sa obrátiť na prach, obrátiť sa na iných vplyvných ľudí.

■ Emigrácia je vstať a odísť. Vlastenectvo je vstať a zostať.

Jozef Bily

ZVOLENSKÉ NOVINY

Zvolenské noviny, mesačník mesta Zvolen ■ Vydavateľ: Mesto Zvolen, Námestie slobody 22, 960 01 Zvolen, IČO: 320 439 ■ Šéfredaktorka: Mgr. Eva Hapčová, telefón: 045/53 03 239, e-mail: noviny@zvolen.sk, internetová stránka: www.zvolenskenoviny.sk ■ Redakčná rada: RNDr. Jozef Bily, Ing. Branislav Husár, Ján Kubiš, Mgr. Eva Hapčová, PhDr. Martin Svatuška ■ Fotograf: Pavel Albert ■ Jazyková úprava: CASSI s.r.o. ■ Náklad: 18 000 ks ■ Tlač, grafická úprava a distribúcia: POLYGRAFICKÉ CENTRUM, s.r.o., www.polygrafcentrum.sk ■ Registrované na Ministerstve kultúry SR pod číslom EV 5237/15, ISSN 1337-2408 ■ Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciam. ■ Copyright © 2019 Mesto Zvolen

Mesto Zvolen

Úvodné stretnutia SZMF Superligy vo Zvolene

Slovenský malý futbal zažíva v poslednom období najväčší boom na slovenskej športovej scéne, k čomu prispieva na organizátorskom, hráčskom, trénerskom či funkcionárskom poste i veľa kvalitne pracujúcich „persón“. LIMFU Zvolen vo svojej viac ako tridsaťročnej historickej „púti“ v malom futbale dosiahol ojedinelý úspech. Výber Schaller Facility LIMFU Zvolen v tejto historicky prvej sezóne štartuje v novej najvyššej národnej súťaži v SZMF Superlige.

V utorok 26. 3. večer sa na umelej trávě futbalového štadióna MFK Zvolen uskutočnilo 1. kolo 1. ročníka najvyššej slovenskej súťaže „národnej ligy“ v malom futbale. SZMF Superliga začala zápasom domáceho Zvolena s Nitrou a pokračovala súbojom Košíc a Prešova v skupine východ. Pod dohľadom reprezentačného trénera Ladislava Borbélyho, prezidenta SZMF Petra Králiku a generálneho sekretára SZMF Matúša Kocúna sa zrodila remíza v prvom dueli výberov malých lig medzi Zvolenom a Nitrou a v druhom zápase gólom v posledných sekundách zvíťazili Prešovčania.

Ako bojoval Zvolen

Mužstvá začali opatrne, no s obrovským nasadením, snažili sa neurobiť chybu a výborne vykrývali priestor. Z toho pramenilo množstvo osobných súbojov, no napriek tomu si mužstvá vytvárali šance. V 4. minúte vybojoval loptu v strede poľa Baran a po rýchlych protiútokoch našiel pred bránou Rerich voľného Ivana Pař-

nicu, ktorý vsietil s prehľadom otvárací gól. Potom Nitrania zjednodušili a zrýchlili hru a v 20. minúte vyrovnal Róbert Fiala. V druhom dejstve mali viac z hry Zvolenčania, no paradoxne väčšie šance si vytvárali Nitrania, ktorých útočnú snahu v 46. minúte zavŕšil delovkou Edo Gajdoš. Domáci v závere stupňovali tlak. V 50. minúte najprv reprezentant Huzovič vyrazil strelecké pokusy domácich, no na strelu Jakuba Sudimaka nedosiahol. Výber LIMFU Zvolen tak zachránil proti celku Nitry cennú remízu. SZMF Superliga pokračovala svojím druhým kolom 3. 4. a 25. 4. 2019, 3. kolo SZMF Superligy sa bude konať 21. 5. a 23. 5. 2019, semifinálové zápasy SZMF Superligy sú na programe 6. 6. 2019 (postupujú prvé dve mužstvá východnej a západnej skupiny) a finále SZMF Superligy

bude 13. 6. 2019. Superliga je hlavnou zásobárňou hráčov pre Slovenskú reprezentáciu, ktorú v októbri čaká štart na majstrovstvách sveta v austrálskom Perth, a preto je ostro sledovaná i novým reprezentačným koučom Ladislavom Borbélym, ktorý po prvých stretnutiach vo Zvolene vyjadril spokojnosť s predvedenou hrou i s technickými, či taktickými výkonmi mužstiev, na ktorých sa dá reprezentácia budovať. Ako hodnotí Ladislav Borbély priebeh úvodných zápasov SZMF Superligy: „Hralo sa na vysokej taktickej i hernej úrovni, hráči ukázali výborné technické schopnosti a vnášali do hry i najmodernejšie prvky malého futbalu, ako je napríklad útočná hra brankára. Hralo sa s nasadením a teší ma vzrastajúca úroveň a kvalita hry.“

Text a foto: Miloš Masarik

Rekordná účasť na Zvolenskej Corride

Záujem o beh neustále stúpa. Svedčia o tom aj preteky Zvolenská Corrida, ktoré sa konajú každoročne v apríli na zvolenskom námestí. Tento rok sa ich zúčastnil rekordný počet bežcov, a to 105 pretekárov všetkých kategórií. Prvé miesto v kategórii ženy do 39 rokov vybojovala Miroslava Liptáková (AK Danica), ostatné ženy nad 40 rokov porazila Iveta Furáková (Svetielko nádeje). V kategórii mužov do 39 rokov zvíťazil Matej Schieber (Run For Fun), do 49 rokov Ján Vetrák (AK Steeple Poprad), do 59 rokov Ján Mócik (B. Bystrica) a medzi mužmi nad 60 rokov zvíťazil Milan Libo (Biatlon Vyhne).

Odštartoval 13. ročník žiackej futbalovej ligy

Žiacka futbalová liga O putovný pohár primátora mesta Zvolen sa začala úvodným kolom za účasti siedmich družstiev základných škôl mesta Zvolen a ZŠ Sliač. Víťaz ziska po šiestich kolách Putovný pohár primátora mesta Zvolen (jeden už má v trvalom užívaní ZŠ M. Rázusa).

Zlú dopravu v meste môžeme zmeniť aj bicyklom

Vymeniť auto za bicykel nie je až také náročné. Za nechuťou urobiť zmenu je zvyčajne strach či pohodlnosť.

Ak chcete ísť do práce na bicykli, jediné, čo naozaj musíte urobiť, je vstať skôr a cestu si trochu naplávať. „Mnoho ľudí si myslí, že sa musia športovo obliecť, ale nemusia, my chodíme na bicykli aj v šatách či kabátoch. Je to väčšia „sranda“ a ľuďom okolo to robí radosť,“ hovorí Hapčová z Mestského úradu vo Zvolene a dodáva: „Samozrejme, niektorých ľudí odrádza to, že sa nemajú po príchode do práce kde osprchovať. Mnohé firmy však vedia ústretovo vyriešiť aj tento problém.“

Motivovať zamestnancov a rodičov je kľúčové

Aj Zvolen pomaličky zápasi s dopravnými zápchami v ranných či poobedných hodinách, ktoré sa vytvárajú okolo podnikov, škôl či v centre mesta. „Vznikajú nepríjemné, kolízne situácie, ktorým by sa dalo vyhnúť. Treba si priznať, že ani zmeny dopravy a neustále rozširovanie parkovacích plôch nevyriešia problém preťažených ciest a zložitej dopravnej situácie v mestách,“ hovorí Dušan Gdovin, referent dopravy z Mestského úradu Zvolen. Aj preto sa rôzne mestá či krajiny snažia podporovať iné druhy dopravy. „Chodiť pešo, autobusom či na bicykli je ekologickejšie, lacnejšie aj zdravšie. Napríklad deti majú z toho zážitok. Pre zamestnanca je to zase účinné a efektívne cvičenie pred tým, ako príde do kancelárie, kde zvyčajne celý deň presedí,“ hovorí Andrea Štulajterová z Bankobystrickej cykloiniciatívy. Bicyklovanie podľa nej zapája svaly, posilňuje srdce a učí nás efektívnejšie dýchať. „Navyše takáto preprava v meste môže byť paradoxne rýchlejšia ako preprava autom na upchatých cestách,“ dodáva koordinátorka „Do práce na bicykli“.

Mnohé mestá zápasia s tzv. začarovaným kruhom. „Ľudia sa boja chodiť na bicykli, lebo cesty sú plné áut a nezodpovedných šoférov. Lenže toto sa nezmení, kým sa vodiči neučia rešpektovať cyklistov a nezvyknú si na nich. A vodiči si zase nezvyknú na cyklistov, ak ich nebudú pravidelne na cestách stretávať,“ zdôrazňuje Štulajterová. Tento kruh sa dá podľa nej preseknuť len tak, že začneme viac jazdiť na bicykli a budeme ľudí, dopravujúcich sa ekologickejšie, podporovať. „V tom môžu prispieť napr. aj samosprávy zapojením sa do kampane „Do práce na bicykli“. Tento rok ide už o šiesty ročník kampane, do ktorej sa Zvolen zapája od začiatku. Kampaň prebieha od 1. do 31. mája, viac informácií ku kampani je na stránke www.dopracenabicykli.eu.

„Keď už nič iné, kampaň môže byť aj druhom „team buildingu“ – zamestnanci robia niečo pre seba a robia dobré meno firme. Okrem toho si užijú spoločnú aktivitu, ktorá posilňuje tímového ducha,“ hovorí Štulajterová. To len potvrdzuje fakt, že chodenie do práce je okrem iného zábava. „Samozrejme, dôležité je dávať si na cestu pozor, vždy pri výjazde z križovatky udržiavať očný kontakt s vodičom, uvedomovať si svoju zraniteľnosť. To však neznamená strach, len opatrnosť,“ uzatvára Štulajterová. -eh-

ROZHOVOR

Peter Krnáč: „Orientačný beh je náročnejší, koordinuje bežecké schopnosti a núti človeka používať rozum.“

Vždy tvrdil, že nebude behať, lebo je to strašný šport. Svojich prvých pretekoch sa zúčastnil v roku 2009 ako 32-ročný a s prestávkami sa orientačnému behu venuje dodnes. Rozbieha aktivity a prípravu-

je preteky, ktorými chce oslovovať aj Zvolenčanov. Peter Krnáč z Viatoris Zvolen.

Ako ste sa dostali k orientačnému behu?

Dost neskoro, cez bratranca. Potreboval som si len vyvetrať hlavu a rozhodol som sa ísť pozrieť na nejaké preteky a spoznať nových ľudí. Dal som si podmienku, že mi bratranec všetko predtým vysvetlí a pôjdeme to skúsiť. Prvýkrát sme išli na Stráže s mapou klubu TJ Mladost Zvolen. O dva týždne sme išli na Kováčovú, hneď potom som sa už zúčastnil veľkých medzinárodných pretekoch Veľká cena Slovenska 2009 na Silickej planine pri Rožňave. Tam ma to chytilo úplne a začal som sa tomu venovať.

Orientačný beh ale nie obyčajný beh.

Nie, pretekár sa pohybuje po teréne pomocou mapy a buzoly. Používajú sa špeciálne mapy pre lesný terén v mierke 1 : 10 000, 1 : 15 000, teraz existujú aj v mierke 1 : 7,500. Kontroly sú označené lampiónmi na stojanoch, na ktorých je špeciálna elektronická krabička, kde si pretekár označí čip, do ktorého sa zapíše čas a číslo kontroly. Väčšinou ide o preteky s určeným poradím kontrol, takže bežec sa pohybuje podľa daného poradia kontrol. Vyhráva ten, kto si zvolí najrýchlejší postup a do cieľa príde s najlepším časom a správnym poradím kontrol.

Môže tento šport robiť aj človek bez orientačného zmyslu, ako napr. ja? (Smiech)

Vždy sa to dá naučiť. Pre menej zdatných,

ktorí sa boja, že sa v lese stratia, prichádzajú orientačné behy už aj do miest. Človek sa vie v meste lepšie orientovať pomocou budov a iných záchytných bodov, čo je jednoduchšie ako v lese. Každý sa to môže naučiť, keď som sa to naučil ja...

Nestalo sa niekedy, že sa človek na pretekoch v lese stratil a museli ste ho hľadať?

Stáva sa to pravidelne. Buď sa ten človek nájde alebo ide po ňom pátracia skupina. Na pretekoch v Rožňave pred dvoma rokmi už bola vyhlásená záchranná brigáda, t. z. hasiči, policajti, záchranné psy, ale pán sa, našťastie, objavil. Bol to starší, asi 80-ročný pretekár. Mal pocit, že je skúsený „orienták“, zbalil mapu a vybral sa po chodníku iným smerom, ako mal.

Ako vyzerá príprava?

Najlepšia príprava je behať v lese. Človek sa s tým musí zžiť. Sú tam vedúci klubov, ktorí učia decká aj dospelých čítať mapy, orientovať sa v teréne. V zime je tréningová príprava. Behá sa v telocvični, posilňuje sa. Pre deti sa vymýšľajú hry, do ktorých sa pridávajú prvky orientácie a mapovej prípravy.

Aké postavenie mal orientačný beh na Slovensku a vo Zvolene, keď ste začínali a dnes?

Na Slovensku je aktuálne vyše 800 bežcov, sme v Slovenskom zväze orientačných športov, patrime aj pod olympijský výbor. Pomaly nám rastie základňa. Vo Zvolene bol klub na vysokej škole, ale to padlo, ľudia sa rozpráchlili, vyrástli. Tento rok chceme orientačný beh opäť rozbehnúť. Je to pekný šport, človek vidí veľa vecí, ktoré by bežne v lese nevidel, mimo trás chodníkov.

Vravíte, že motiváciou môže byť aj príroda samotná. Má človek čas si ju užžiť, kým beží?

Počas behu si ju môžete užžiť, ale vrcholoví športovci si ju, samozrejme, až tak neužívajú. Sú rôzne kategórie: kondičné, rekreačné, elitné... Pre rodiny s deťmi sa robia nenáročnejšie